

Magazín nejen 02 o zlatě

Emisní plán

České národní banky (2021-2025)

České pamětní mince vydávané ČNB vstoupí příští rok do nového pětiletého cyklu. Jejich seznam najdete na e-shopu Zlatáků. Všechny zlaté a stříbrné mince ročníků 2021–2025 je možné již nyní rezervovat. Zálohu na zlaté mince neplatíte, o zálohu ve výši nominálu vás požádáme pro každou zlatou minci zvlášť cca půl roku před emisí (tzv. předobjednávka). V momentě vytvoření předobjednávky a uhrazení zálohy máte garantované dodání zlaté mince, navíc od nás v den emise získáváte výhodnější cenu oproti volnému prodeji.

Příležitosti všude, kam oko dohlédne

SVĚTOVÝ TRH SE ZLATEM V UPLYNULÉM ROCE PODLE WGC

Světová rada pro zlato (World Gold Council) zveřejnila na konci roku 2019 unikátní výzkum podložený dotazováním se 18 000 respondentů. Tito respondenti představují hlasy významných světových trhů se zlatem, ale i trhů, které ještě mají potenciál se rozvinout. Zaměřila se na měnící se přístup ke zlatu v Indii, Číně, Spojených státech, Rusku, Německu a Kanadě. Právě širší záběr dělá z tohoto materiálu unikátní studnici vědomostí o postojích, vnímání zlata, o tom, proč ho lidé kupují, nebo proč vůči němu naopak zůstávají rezervovaní.

Výzkum se zabýval pěti klíčovými oblastmi. Dvě z nich rezonují více než ostatní: důvěra a vzdělání. Pozitivní zprávou pro všechny, kdo mají ve zlatě zainvestováno, je to, že díky těmto i dalším faktorům je WGC přesvědčena, že celé odvětví má kam růst a potenciál je velmi slušný. Předně, zlato je podle výzkumu třetí nejrozšířenější investicí, do které lidé stabilně ukládají své peníze – 78 % drobných investorů volí spořicí účty, 54 % životní pojištění a 46 % investuje do zlata. Třetina drobných investorů pak do zlata nikdy neinvestovala,

avšak o tuto možnost se aktivně zajímá. Mezi širokou veřejností na zmíněných velkých trzích má tedy zlato své pevné místo a zároveň má poptávka kam růst. Pojdme se podívat, co říká oněch pět klíčových oblastí.

Lidé mají ve zlato důvěru a jsou loajální

Na důvěře celý průmysl stojí. Drobní investoři, kteří si zlato pořídí, se zpravidla vyznačují tím, že jsou tomuto kovu dlouhodobě věrní. Cítí, že jejich majetku poskytuje ochranu, vnímají jeho tradici a nakupují ho opakovaně. Dvě třetiny všech investorů jsou přesvědčeny, že zlato je ochranou proti inflaci a v dlouhodobém horizontu neztratí svou hodnotu. Jen o něco méně (61 %) všech investorů věří zlatu více než papírovým penězům, což v době

„Dvě třetiny všech investorů jsou přesvědčeny, že zlato v dlouhodobém horizontu neztratí svou hodnotu.“

ekonomické nestability není až takovým překvapením.

Lidé více věří zlatu, méně už obchodu se zlatem

Důvěra ve zlato je pozitivní zprávou, obecná nedůvěra v odvětví, které se zabývá obchodem se zlatem, je negativní zprávou, ale i velkou příležitostí. Více než čtvrtina oslovených drobných investorů, kteří do zlata nikdy neinvestovali, ale v budoucnu by o tom uvažovali, má obavy. Nejčastěji z nákupu falešného zlata nebo z nákupu nekvalitního slitku či mince (např. s nižší než udávanou ryzostí). 48 % všech drobných investorů tyto obavy uvedlo jako hlavní důvod, proč si zlato nechtějí koupit. Překonání této nedůvěry, vzdělávání široké veřejnosti a odstraňování bariér námi, obchodníky, může mít silný pozitivní vliv na rozhodování mnoha drobných investorů.

Názor na zlato je relativně stabilní napříč generacemi

Takzvaná generace mileniálů, tedy lidí narozených v polovině osmdesátých let a později, je mnohdy považována za chladnější ve vztahu ke zlatu. Průzkum tuto domněnku nepotvrdil. Pokud jde o důvěru ve zlato vs. důvěru v papírové peníze, 61 % dotazovaných favorizuje zlato. Nejvíce respondenti ve

věku 35–44 let (64 %), nejméně ti ve věku 18–24 let a 55–65 let (56 %). Rozdíly jsou tedy malé. Na nejmladších respondentech (tzv. Gen Z) je znát jejich přístup „žítí v přítomnosti“, vedoucí k oblíbě více rizikových a spekulativních nástrojů typu kryptoměn. Mladí mají menší averzi k riziku a ztrátě majetku. To je však, troufáme si tvrdit, obecně spjata s každou mladou generací.

Využití moderních technologií

Žijeme v době, kdy se některá odvětví masivně přesouvají do on-line prostředí. On-line obchody si budují kamenné prodejny a výdejní místa, ale i tam vládnou pokročilé technologie zlepšující přístup k zákazníkovi. Pro obchodníky se zlatem je toto velkou výzvou. Zlato může být trochu nefér vnímáno jako komplikované na koupi, například z důvodu nutnosti fixace ceny. To je sice pravda, je však potřeba si uvědomit, že i tady obchod se zlatem udělal velký pokrok. V Česku ještě před dvaceti lety rozhodně nebylo běžné nakupovat zlaté slitky a mince jednoduše přes internet. 40 % respondentů uvedlo jednoduchost a bezproblémovost za stěžejní faktor při nákupu zlata. V zemích, kde byl proveden výzkum, pouze 8 %, resp. 9 % respondentů uvedlo, že

nakoupilo zlaté slitky, resp. zlaté mince pouze on-line, 36 %, resp. 27 % respondentů uvedlo, že k nákupu použilo kombinaci on-line nákupu a telefonu či osobního odběru. Předpokládáme, že v budoucnu bude právě zvládnutí on-line obchodování s fyzickým zlatem podstatným trendem v našem odvětví.

Vzdělávání a zvyšování povědomí: zákazníci chtějí vědět víc

Průzkum uzavírá poslední, velmi důležité téma. Tím je vzdělávání veřejnosti, poskytování věrohodných informací o zlatě a vyvracení falešných mýtů. Lépe by mohla být komunikována specifika jednotlivých produktů, jejich relativní cenová dostupnost a faktory, které ovlivňují cenu zlata. Ačkoliv respondenti chápou nezpochybnitelnou úlohu zlata v historii lidstva a jeho podíl na vývoji civilizace, polovina z nich nikdy neslyšela o zlatu z médií a dvě třetiny přiznávají, že mají nedostatek informací pro to, aby nákup zlata uskutečnily. Není jasné, jakým způsobem se cena zlata vyvíjí, jaký vliv na to má politika, ekonomika a další faktory (22 %), lidé nemají přehled o tom, jakým způsobem by si mohli zlato pořídit (28 %), a nejvíce se obávají toho, že je mimo jejich finanční možnosti (30 %).

Závěrem

Průzkum přináší informace stěžejní jak pro obchodníky se zlatem, tak pro investory. Jak známo, zlato nepřináší žádný dodatečný důchod, nájem či dividendu. Úloha zlata je především v uchování hodnoty majetku. Vnímáme ho jako alternativní formu peněz, kterou nelze jednoduše znehodnotit tak, jako papírové peníze. Zlato tím pádem stojí a padá na důvěře těch, kteří do něj investují, a nejen jich. Jak průzkum uvádí, je silně zakořeněna ve většině respondentů – lhostejno zda zlato nakupují, či nikoliv. Více než dvě třetiny dotazovaných zlato zřetelně označují jako nástroj, který je ochrání před potenciální ztrátou hodnoty papírovým měn. To jsou dobré zprávy pro všechny, kdo ho mají ve svých trezorech.

Příběh zlata je mocný a starý jako lidstvo samo. Pokud ho budeme i nadále vyprávět korektně, s odhodláním, nadšením a jistotou, budou z toho těžit všichni – nejen obchodníci, ale i ti, kteří mají do zlata zainvestováno a ti, kteří se pro něj teprve čerstvě rozhodli. Protože větší obliba zlata přináší trhu větší likviditu i nesmírný potenciál růstu.

Podpořili jsme dobrodělce

Minulý rok jsme podpořili charitativní akci pro celou rodinu Běh pro kuře. Na pražském Vy-pichu se sešlo 139 dětských a 523 dospělých běžců, mezi nimiž samozřejmě nechyběl ani maskot sbírky, známé žluté kuře. Za každý uběhnutý kilometr jsme nadací Pomozte dětem poslali deset korun na podporu ohrožených a znevýhodněných dětí. Malí i velcí závodníci cekem uběhli 2 161,5 km, proto nám bylo potěšením přispět částkou 21 615 Kč.

Děti i dospělí vybaveni čelovkami a svítilnicami tyčinkami vyrazili do magické (a místy trochu strašidelné) obory Hvězda, v níž trasa nočního běhu vedla. Součástí byly čtyři speciální zóny – hororová, pěnová, světelná a barevná. Trať bylo možné projet také s kočárkem. Závodu předcházela celodenní program pro děti na Ladronce a společná rozcvička pro všechny závodníky.

Další Běh pro kuře se bude konat 24. dubna 2020. Připravte si čelovky, vezměte děti, kamarády, příbuzné i kolegy a pojdte běžet pro dobrou věc.

Česká národní banka představila nový emisní plán

PO JEDNAČTYŘICETI LETECH SE NA SCÉNU VRACÍ ČESKÉ DUKÁTY

Česká národní banka představila emisní plán pamětních mincí a bankovek pro období 2021 až 2025. Sběratelé se mohou těšit na mince s motivy ikonických dopravních prostředků, městských památkových rezervací nebo na stříbrnou minci k 100. výročí založení Velké Prahy, největší ražbu v historii banky uvedenou volně na trh. Vůbec poprvé vydá banka také české dukáty.

Nový emisní plán již tradičně reflektuje významná výročí českých dějin či jiné různorodé pamětihodnosti spojené s územím našeho státu. Zahrnuje jak stříbrné a zlaté pamětní mince, tak i v pořadí druhou

pamětní bankovku. Díky změně zákona v roce 2018 smí navíc ČNB vydávat obchodní mince, a tak se v plánu nově objevují i české dukáty.

„Fakticky jde o přechod dukátového regálu, tedy práva ra-

zit dukáty, ze státu na Českou národní banku. Stát měl toto právo od roku 1923 nepřetržitě do roku 2018, ale od roku 1982 ho nevyužíval,“ okomentoval očekávané ražby člen bankovní rady Vojtěch Benda.

Dukáty vyjdou během pětiletého emisního období dvakrát. Poprvé v roce 2023 k 100. výročí emise československých – tzv. svatováclavských – dukátů a posléze v roce 2025, tedy 700 let od zahájení ražby prvních českých zlatých mincí, tzv. florénů, Janem Lucemburským. Motivů stříbrných mincí v nominální hodnotě 200 Kč bude celkem šestnáct. Připomenou například 100 let od zahájení pravidelného vysílání Československého rozhlasu, 150 let od narození Františka Kupky nebo 900. výročí úmrtí kronikáře Kosmase.

Námětem nové řady stříbrných pětisetkorun se staly slavné dopravní prostředky. Na rubu mincí budou zvěčněny takové ikony českého průmyslu jako

parní lokomotiva Škoda 498, motocykl Jawa 250 nebo automobil Tatra 603, a to s frekvencí jednoho motivu ročně.

„Zájem ale jistě vzbudí i stříbrná mince k příležitosti založení Velké Prahy v roce 1922. S hmotností 1 kg a průměrem 100 mm je největší stříbrnou mincí emitovanou ČNB,“ prozrazuje Benda.

Výjimečná bude tato stříbrná mince o nominální hodnotě 10 000 Kč právě i svou poctou hlavnímu městu. Praha totiž bývá v cyklech zlatých mincí systematicky vynechávána, aby se dostalo prostoru i ostatním regionům a někdy méně známým monumentům.

Příkladem tohoto přístupu je cyklus zlatých pětitisícikorun, v němž se objeví deset vybra-

ných městských památkových rezervací. Mezi nimi lze jmenovat Litoměřice, Hradec Králové, Kroměříž či Štramberk.

Mimořádná zlatá mince nominální hodnoty 10 000 Kč o hmotnosti 1 trojské unce vyjde v roce 2021. Ponese motiv patronky

české země kněžny Ludmily, od jejíhož úmrtí uplyne 1 100 let.

V roce 2019 ČNB emitovala historicky první pamětní bankovku s portrétem Aloise Rašína. Budování československé měny zůstane tématem pamětních bankovek i nadále, a v roce 2022 se tak na další z nich objeví nejvýznamnější finančník první republiky Karel Engliš.

Pamětní mince mají na našem území dlouholetou tradici. První ražby tohoto charakteru vznikly už za panovníků habsbursko-lotrinské dynastie a všeobecného rozšíření dosáhly za panování Františka Josefa I. Československá republika na ně navázala již v roce 1923, ale teprve od roku 1964 jsou vydávány bez přerušení každoročně – do roku 1989 státem a od roku 1990 centrální bankou.

Zdroj: cnb.cz

První dojmy z nového „emisáku“

Listujeme novým emisním plánem České národní banky a těšíme se, až nám nové mince dorazí na sklad. Na první si ještě minimálně rok počkáme. Výtvarné soutěže se však rozběhnou ještě v letošním roce, a tak se brzy dočkáme alespoň prvních vítězných návrhů. Jak tedy z nového emisního plánu vybírat?

Prvním kritériem je téma a náklad. Náklad doporučujeme sledovat, i když ho ČNB předem nezveřejňuje. Vodítkem mohou být náklady posledních vydaných mincí a jejich vývoj v čase – roste, nebo klesá? Mají obchodníci mince skladem, nebo jsou vyprodané? Pokud jsou náklady vysoké a mince zůstávají skladem, je to znamení, že nastává okamžik, kdy se trend láme, a dalších mincí obchodníci objednají méně. Další mince v řadě mohou být opět vyprodané a získat potenciál růstu hodnoty. Sběrateli s napětím očekávané budou nové dukáty. Na trh se dostanou v letech 2023 a 2025, poprvé od roku 1982. O ně by mohl být velký zájem. Pokud budou mít výtvarné

kvality a nízký náklad, stanou se patrně trhákem emisního plánu. Historie jen potvrzuje – svatováclavské dukáty ražené za první republiky i karlovské dukáty z přelomu sedmdesátých a osmdesátých let jsou dnes velmi ceněné. Zdobí je silné téma a špičkoví autoři (Benda, Španiel, resp. Formánek, Petera a ikonický Kolářský). Nízký náklad v případě novodobých dukátů může být pojem relativní. Záleží na nás obchodnících, jak budeme opatrní a kolik mincí nakonec ČNB nechá na základě našich objednávek vyrazit. Na druhou stranu historická obliba dukátových ražeb může strhnout lavinu zájmu široké veřejnosti a může dojít k vyprodání nákladu, který by se za normálních okolností (u mincí s jiným motivem) neprodal.

Z dalších témat zaujmou 5 000 Kč zlaté mince Městské památkové rezervace o hmotnosti ½ oz ryzího zlata (15,55 gramu). Navážou na populární cyklus Hrady ČR. První v sérii, MPR Cheb, bude pravděpodobně opět skýtat zajímavý potenciál zhodnocení, protože ji koupí všichni, sběratelé i spekulanti, kteří ji později nabídnou sběratelům – opozdilcům.

Zajímavým formátem a naprostou novinkou v nabídce je 10 000 Kč stříbrná mince, kterou banka vydá v roce 2022 k výročí založení Velké Prahy. Takto velkou minci ČNB ještě nikdy do volného prodeje neuvedla. Už kvůli tomu doporučujeme na ni zaměřit pozornost.

Sbírat standard, nebo proof?

ČNB vydává mince ve dvou kvalitách: standard (matovaná mincovní plocha) a proof (leštěná mincovní plocha). Kvalita proof je na první pohled atraktivnější, aktuálně je i poptávanější. Mincí se v této kvalitě vyrazí více. Kvalitu standard oceňují znalci, je na ní vidět více řemeslné práce výtvarníka. U některých emisí je v kvalitě standard ražena oproti proofu polovina mincí. Rozdíl mezi prodejní cenou v den emise je zanedbatelný. V devadesátých letech se „standardek“ razilo více než „proofek“. O to jsou dnes starší mince proof cennější. U novějších mincí velmi záleží na kovu a na nákladu. U zlatých mincí si navzdory vyššímu nákladu „proofky“ drží solidní cenu, ale „standardky“ jsou již v mnoha případech cennější.

Zlato, to je dar vskutku královský

Přemýšlíte o výjimečném dárku k narozeninám, svatbě nebo narození dítěte? Máte několik tipů, ale pořád to není ono? Zkuste popřemýšlet o dárku, který v sobě spojuje úctu, stálost a štědrost.

Narození miminka – exkluzivní dárek pro exkluzivního člena rodiny

Vybrat vhodný dárek při narození miminka příbuzným nebo přátelům není snadné. Určitě vás napadnou věci jako peníze, oblečení, praktické dárky nebo kosmetika. A hned vzápětí se objeví otázky... Nejsou peníze moc neosobní? Budou se vybrané dárky líbit? Budou pro miminko vhodné?

Pokud chcete zvolit takový dárek, kterým neuděláte krok vedle a který potěší nejen při předání, ale i v budoucnu, pak bude vaše volba jasná – zlatá či stříbrná mince. Dárek miminku v podobě mince, případně šperku, má v českých zemích dlouhou tradici. Pozornost od kmotra věnovaná po narození byla vždy velmi důležitá. Měla miminko do-

provázet a chránit po celý život, zajistit mu štěstí a blahobyt. Česká šlechta v dobách renesance dávala svým dětem ozdobný zlatý knoflík, později byl knoflík nahrazen mincemi z ryzího zlata nebo stříbra. Pro rok 2020 jsme nachystali sérii dárkových obalů pro investiční mince a chystáme rovněž vlastní dárkové mince.

Jistota i radost pro novomanžele

Zlatá mince nepotěší pouze rodiče miminka, které se vydává na svou cestu životem. Zpříjemní i začínající cestu manželskou. Lidé, kteří v Česku uzavírají sňatek, spolu mnohdy žijí v plně vybavené domácnosti, a proto nemívají zájem o praktické dárky. Nejběžnějším svatebním darem se postupně staly peníze. Podle průzkumu GE Money Bank, který proběhl již v roce 2008 v šestnácti zemích Evropy, Ameriky a Asie, jsou peníze běžným svatebním darem hned v jedenácti z nich. Je však možné, že chcete darovat něco originálnějšího, od srdce,

avšak zároveň dar trvalé hodnoty. Reprezentativně zabalená investiční mince nebo dárková mince pak může být ten pravý dárek pro tak slavnostní příležitost.

Na balení záleží

Nevhodně zabalený dar, i když cenný a originální, ztrácí na efektu. Doporučujeme balení nepodceňovat. Proto jsme pro investiční mince určené jako dárek připravili elegantní přání a obal v jednom s designem podle vašeho výběru. Volit můžete mezi přáním k narozeninám, k narození dítěte a novomanželům. V nabídce je i univerzální přání pro každou další příležitost. Doplnit je můžete osobním textem, pro který je vyhrazeno místo uvnitř. Součástí balení je kapsle typu Quadrum na mince většiny obvyklých velikostí. K dispozici budou od poloviny února 2020 na našem e-shopu i v kamených prodejnách.

Přejeme vám, ať se darované mince stanou zářivým bodem jakékoliv oslavy.

Novinka: Podtrhněte výjimečnost vašeho dárku a dejte mu další rozměr

Plánujete koupit investičních zlatých nebo stříbrných mincí jako dárku a přemýšlíte, jak je originálně a navíc rychle zabalit? Využijte naši novou řadu elegantních designových přání a obalů v jednom, jejichž součástí je kapsle typu Quadrum na mince většiny velikostí. Stačí si vybrat, jestli je mince určena jako dárek k narozeninám, k narození dítěte nebo novomanželům. V nabídce je i univerzální přání pro každou další příležitost. Součástí přání je také prostor pro váš osobní vzkaz obdarovanému.

Dokonalý dárek si žádá dokonalé zabalení. Naši novou řadu přání a obalů v jednom najdete na e-shopu zlataky.cz a ve všech kamenných prodejnách od poloviny února 2020. Sledujte náš web a facebook.

Zlatá investiční mince
Wiener Philharmoniker

Zlatá investiční mince
Maple Leaf

Zlatá investiční mince
Kangaroo

34 970 Kč*

osvobozeno od DPH
Kód: **000478**

34 970 Kč*

osvobozeno od DPH
Kód: **001029**

34 714 Kč*

osvobozeno od DPH
Kód: **001257**

MÜNZE Österreich AG
31,103 g, Au 999,9/1000

Královská kanadská mincovna
31,1030 g, Au 999,9/1000

The Perth Mint
31,112 g, Au 999,9/1000

Stříbrná investiční mince
Wiener Philharmoniker

Stříbrná investiční mince
Maple Leaf

Stříbrná investiční mince
Kangaroo

485 Kč*

vč. DPH dle § 90
Kód: **000454**

485 Kč*

vč. DPH dle § 90
Kód: **001067**

494 Kč*

vč. DPH dle § 90
Kód: **003218**

MÜNZE Österreich AG
31,103 g, Ag 999,9/1000

Královská kanadská mincovna
31,1066 g, Ag 999,9/1000

The Perth Mint
31,107 g, Ag 999,9/1000

*Informace o cenách naleznete na str. 20.

Zlaté mince plné emocí letos zazáří v rukou novopečených rodičů i novomanželů

Kromě známých investičních a pamětních mincí u nás můžete koupit i mince, které v sobě nesou zvláštní emoční náboj a které mohou posloužit jako originální dar k významným životním událostem. Novinkami z naší vlastní produkce pro první kvartál letošního roku budou zlaté mince k narození dítěte a mince svatební. Jejich výtvarný návrh mají na svědomí dvě mladé medailérky z Vyšší odborné školy v Jablonci nad Nisou – Veronika Adamcová a Kristýna Šánová. Razit se budou ve švýcarském PAMPu a bude se jednat o plnohodnotné mince s nominální hodnotou.

Kristýna Šánová je autorkou nové mince určené jako dárek novomanželům. Vymodelovala na ni plastiku dvou holubiček v letu.

První jmenované medailérce osmého ledna vychází stříbrná mince k 500. výročí zahájení ražby Jáchymovských tolarů. České mince vydávané Českou národní bankou jsou přitom mezi medailéry považovány za metu nejvyšší. Většinou se na nich objevují historické nebo architektonické motivy. Emisní plán České národní banky pro roky 2021–2025 obsahuje témata jako například Městské památkové rezervace, Slavné dopravní prostředky nebo výročí spojená s nejrůz-

nějšími osobnostmi z historie České republiky. Chcete-li ale darovat pamětní minci k významné životní události, určitě zvolíte minci s civilnějším motivem. „Téma pamětních mincí k narození dítěte nebo ke svatbě je pro výtvarníka náročné. Velmi obtížně se hledá neotřelý a originální výtvarný motiv,“ říká Veronika Adamcová a dodává: „Vždy je samozřejmě důležitý nápad.“ Inspiraci hledaly obě výtvarnice mezi přáteli, v rodině i při vzájemných konzultacích.

Symbol věčné lásky

Holubi mají celý svůj život jednoho partnera a jsou symbolem věčné lásky, štěstí a věrnosti. Rituál vypouštění svatebních holubiček symbolizuje čistotu novomanželské lásky. Kristýna Šánová, která stojí za návrhem svatební pamětní mince, zvolila jako hlavní motiv právě holubičky. „Mám pocit, že láska a holubičky k sobě patří a hodí se i ke svatbě,“ říká Kristýna a doplňuje: „Hledala jsem také jiné symboly, ale mnoho z nich už bylo v minulosti použito. A tak jsem nakonec vycházela z jednoho svého starého návrhu, který jsem ale zásadně upravila.“

Anatomie ruky

Pamětní minci k narození dítěte navrhla Veronika Adamcová. „Můj první nápad byl znázornit prstíčky miminka. Vycházel z myšlenky, že první úchop dítěte je plný emocí a vyjadřuje sílu daného okamžiku, city, lásku,“ říká Veronika. „Byla to moje první práce s anatomíí ruky a musím říct, že anatomie obecně je podle mě v medailérském řemesle velmi náročnou disciplínou. Řekla bych, že po ztvárnění obličejů nebo hlavy jsou ruce v obtížnosti na

Návrhy nových mincí se připravují tradiční metodou modelováním plastiky (na fotografiích na protější straně) a následným odlitím do sádky.

Veronika Adamcová a Kristýna Šánová v ateliéru Vyšší odborné školy v Jablonci nad Nisou při práci na nových mincích pro Zlatáky.

druhém místě. Já jsem nakonec použila ruku maminky a miminka ve zkratce, v pohledu zepředu. V reliéfu vysokém dva milimetry se snažím vyjádřit to, co je v reálu stokrát hmotnější, a to je velmi složité," shrnuje autorka výtvarného návrhu.

Nečekaný formát

Netradiční je také formát mince. Většina pamětních mincí na českém trhu je kruhová, pro odlišení a punc jedinečnosti jsme ale tentokrát zvolili v zahraničí velmi oblíbený obdélníkový formát. I to bylo pro naše výtvarnice novou výzvou. Kristýna Šánová říká: „Obdélníkový formát mince pro nás zna-

menal novou zkušenost. Po celou dobu studia pracujeme ve formátu kruhu. Tvar obdélníku vnímáme jako kompozičně složitější. Výzvou bylo například spojit motiv s textem tak, aby ladily.“ A Veronika Adamcová doplňuje: „Zadání, které dostáváme, si automaticky představujeme v kruhu, v tunelu. Obdélník byl oříšek, se kterým jsme se musely popasovat.“

ČTYŘI OTÁZKY PRO VERONIKU A KRISTÝNU

1. Jak jste se dostaly ke studiu medailérského oboru?

Veronika Adamcová: Na základní škole jsem se rozhodovala

mezi oděvním návrhářstvím a Střední uměleckoprůmyslovou školou v Jablonci nad Nisou. A odpověď na otázku, jestli šít nebo modelovat, byla nakonec jasná. Dostala jsem se na SUPŠ a zkusila modelování, kreslení, ryctví. Tehdy také přišel podnět, abych se zúčastnila soutěže České národní banky. Mince a medaile mě začaly bavit a to byl jen krok k VOŠce. Kristýna Šánová: Od malička jsem ráda kreslila, modelovala, chodila na keramiku. Na základní škole jsem snila o tom, že půjdu na uměleckou školu. Bavily mě drobné a titěrné práce, měla jsem na ně dost trpělivosti. Na dni otevřených dveří v Jablonci jsem objevila obor ryctví, jehož součástí byla i kresba, tak jsem se přihlásila a dostala se. Později jsem zjistila, že na obor se dá navázat studiem na VOŠce se specializací na medaile.

2. V letošním roce absolvujete, co máte v plánu dál?

Veronika Adamcová: Ráda bych si dodělala pedagogické minimum a šla učit praktické věci, třeba dílny. Teď jsem na škole ta starší a zkušenější. A baví mě pomáhat mladším spolužákům, předávat jim zkušenosti, které jsem získala během osmi let studia na střední i VOŠce.

Kristýna Šánová: Já jsem na tom velmi podobně. Chtěla bych ale

pracovat spíše s dětmi. Myslím, že jim můžu předat dost svých zkušeností i dovedností. Ráda bych učila výtvarné obory nebo vedla kurzy keramiky, měla svůj vlastní ateliér. Dál bych se ráda věnovala návrhům mincí. Baví mě portrét, a tak budu zkoušet obesílat soutěže ČNB. V novém emisním plánu je hodně portrétních mincí. To vidím jako svou příležitost.

3. Zmínily jste, soutěže ČNB, tam už jedna realizace dopadla ...

Veronika Adamcová: V říjnu 2018 zvítězil můj návrh pamětní mince k 500. výročí zahájení

ražby jáchymovských tolarů. Soutěžila jsem také letos s návrhem mince hradu Buchlov, ale tam uspěl můj pedagog. To mě celkem těší. V našem oboru totiž není rivalita jen medailéry-kolegy, ale také mezi medailéry-studenty a učiteli. O to je to pikantnější.

Kristýna Šánová: Já se letos na podzim zúčastnila soutěže ČNB ke 150. výročí narození Adolfa Loose, ale můj návrh bohužel neuspěl. Nijak to nevzdávám, třeba uspěji příště. V novém emisním plánu je mnoho pamětních mincí s portréty, což mě zaujalo. Portrét Adolfa Loose byl můj první, byla to

velmi náročná práce, ale moc mě bavila.

4. A jak hodnotíte práci pro Zlatáky?

Veronika Adamcová: Díky podobným zakázkám si můžeme vyzkoušet, jak naše vzdělání a dovednosti obstojí v praxi. Razit se bude ve Švýcarsku, což je skvělé, je to příležitost dostat naše jména do zahraničí.

Kristýna Šánová: Pro mě ta zakázka znamenala také velmi hodnotnou zkušenost. Vnímám to tak, že jsem ve svém věku dostala obrovskou příležitost. Jen málokdo má šanci se na škole dostat k zakázkám takového typu.

Návrh Veroniky Adamcové představuje moment emocemi nabitého prvního doteku maminky s novorozeným miminkem.

Do výuky zařazujeme reálné projekty, které se dostanou až do výroby

Josef Oplištil je úspěšným absolventem jablonecké SUPŠ a VOŠ. Na škole dnes působí jako zástupce ředitelky pro VOŠ, školy, která vychovává nové talenty v oboru návrhu pamětních mincí a medailí. Má tedy velký vliv na mladé lidi, jejichž práce můžeme později obdivovat na českých pamětních mincích, a nejen na nich. Sám je autorem šesti zlatých a osmi stříbrných mincí ČNB. Sedmá zlatá – Hrad Buchlov – čeká na realizaci v roce 2020. Povídali jsme si spolu o tom, jak v praxi funguje vzdělávání mladých medailérů, i o tom, jak k této profesi sám přišel.

Patříte k úspěšným českým medailérům. Podle vašeho návrhu byla ražena poslední zlatá desetitisícovka Zavedení československé měny (březen 2019), celkově jste autorem šesti zlatých a osmi stříbrných českých pamětních mincí. Jak to vše začalo? Jak jste se k tvorbě reliéfů dostal?

Můj první reliéf vznikl vlastně už v mateřské škole. Tehdy jsme s ostatními dětmi dostaly modelínu, destičku a úkol – vytvořit slepičku a kuřátko. Všechny děti tenkrát vyráběly ty drobné postavičky z kuliček modelíny. Mě ale asi nějak zaujala ta destička, a tak jsem modelínu začal lepit na ni, právě jako reliéf. Sice se to tenkrát nesetkalo úplně s pochopením, ale mně se to líbilo. Řekl jsem si, že takhle je to správně a že takhle to chci a budu dělat. A tak to všechno začalo.

A jak to dlouho vydrželo?

Až do teď. Samozřejmě jsem časem zjistil, že k tomu, abych se zlepšoval a vyvíjel, potřebuji modelovat i v prostoru a hodně kreslit. Od mala jsem k tomu všemu měl výborné příležitosti, protože můj děda byl písmomalíř a uměl takové věci jako povrchové úpravy a renovace nábytku. Navíc byl ředitelem továrny, takže pro mě prototyp „úspěšného týpka“. Měl jsem

štěstí, že mě podporoval, a rozhodně měl na moji výchovu a život, i ten profesní, zásadní vliv. Díky dědovi jsem se zúčastnil první soutěže v kreslení, kterou jsem vyhrál a která mě posunula zase dál. Přišlo mi, že když se to, co kreslím, líbí, že bych v tom měl pokračovat. I proto jsem se později rozhodl studovat uměleckou průmyslovku v Jablonci nad Nisou, pak vyšší odbornou a nakonec Akademii výtvarných umění v Praze.

Struktura studia je navíc založena na těsné spolupráci s praxí, se zaměstnavateli a různými investory, jakými jsou teď i Zlaťáky. Do výuky zařazujeme reálné projekty, které se dostanou až do stadia výroby. Studenti proto mohou už během studia najít uplatnění a získat první výdělků. A to vnímám jako naši silnou devizu. Naším studentům nebo budoucím absolventům tento přístup opravdu výrazně usnadňuje vstup na

„Můj děda byl písmomalíř, který se vypracoval na ředitele továrny. Na mou výchovu i profesní život měl zásadní vliv.“

Studium na vaší škole je hodně úzkoprofilové. Vaše vyšší odborná škola (dále jen VOŠ) se zaměřuje na raženou medaili a minci. Co studenty motivuje přihlásit se k vám?

Myslím, že roli při výběru školy hraje u našich studentů hned několik věcí. Jsme ve městě, kde sídlí mincovna. VOŠ jako taková vznikla jako přímá reakce na poptávku trhu po specializované pracovní síle.

trh práce, protože mají šanci být známí pro své potenciální zaměstnavatele ještě dřív, než školu opustí. To může být jedním motivačním faktorem. Pak jsou u nás studenti, kteří v budoucnu plánují vysokou školu uměleckého směru. U nás se na ni chtějí dobře připravit a rozvíjet svůj talent. A v neposlední řadě je to město jako takové, město s bohatou uměleckou tradicí.

Mají vaši studenti nějaké vzory? Podobně jako jste měl vy dědu, který vás dovedl k výtvarnému umění?

Kontext Jablonce nad Nisou jako města proslulého bižuterní výrobou způsobil, že v mnoha rodinách je často zastoupen někdo, kdo má co dočinění s bižuterním průmyslem. Kromě bižuterie má na severu Čech dlouhou tradici také sklářství. Obecně je v našem okolí vyšší počet uměleckoprůmyslových škol a myslím, že mnoho studentů má doma podobné vzory, jako jsem měl já.

V ročníku máte osm až deset studentů. Co se u vás vlastně učí, jak výuka probíhá?

Pokud bych to měl říct v jedné větě, tak studenty během tří let učíme celý proces vzniku medaile nebo mince. Součástí výuky je návrhová část, kresba skic, kresba koncepčních skic, provedení finálního kresebného návrhu, podle kterého se potom zhotovuje sádrový model. Dále se studenti učí celou

strojně ryteckou práci v dílnách, to znamená jak ten sádrový model převést do průměru budoucí raznice, jak to rytecky, nástrojářsky, tepelně, chemicky upravit tak, aby na konci vznikla mince nebo medaile. Díky malému počtu studentů jsme schopni se jim věnovat individuálně, což je podle mě velmi efektivní způsob výuky zohledňující specifické projevy talentu. Naším cílem je snaha vybudovat vzdělaného člověka, který kromě toho úzkého profilu, tzn. mince nebo medaile, bude vybaven i pro potenciální práci grafika nebo pro další studium na vysoké škole.

Když pomínu to řemeslné, tak dáváme prostor naučit se výtvarným způsobem myslet. Mince nebo medaile jsou v určité rovině stejné jako jakékoli jiné výrazové prostředky výtvarného charakteru a záleží na kvalitě invence, nápadu jedinice. Rozhodně se nedá říct, že by existovala nějaká šablona, jako třeba vezmeme písmenka, dáme je do kruhu,

doprostřed dáme portrét a tím je vymalováno. Samozřejmě takové práce taky vznikají, ale naší snahou je, aby se studenti snažili přinést nějaké nové, netřelé nápady.

Jak vnímáte ve vašem oboru moderní technologie?

Snažíte se je využívat, nebo je základem pořád řemeslo?

Výtvarné myšlení se samozřejmě vyvíjí. Všechny pomůcky, jako je moderní software a jiné další technologie, třeba 3D tisk nebo 3D modelování, využíváme a studenti se s nimi u nás seznámí. U reliéfu, což je plnohodnotná sochařská disciplína tvořící základ mincovní tvorby, ale docházíme k poměrně překvapivému zjištění. Člověk, který chce modelovat virtuálně, musí mít perfektně rozvinutou představivost. Musí vidět, že to, co je v reálu plastické, může on zredukovat v ploše. Cit pro redukci prostoru si ale musí nejprve vybudovat, a to na tak středověkých médiích, jako je právě sochařská hlína.

A jsme zpět v mateřské škole...

Ano, a je to až komické. Když však člověk nemá dobře vytrénovanou představivost a nemá dostatečnou invenci, tak mu ani sebelepší programy nebo vybavení obecně nepomohou udělat něco kvalitního.

„Naším cílem je vybudovat vzdělaného člověka, naučit ho řemeslu i výtvarnému způsobu myšlení.“

- **Od 6. 1. 2020 změna otvírací doby pražské prodejny (od 9.00 do 17.00 hodin).**
- V průběhu února 2020 dojde k přesunu brněnské prodejny na novou adresu. Bližší informace zveřejníme na našem webu a facebooku.

★ Prodejní ceny **pamětních mincí** se mohou měnit v závislosti na poptávce trhu. Prodejní ceny **investičních mincí a slitků** pravidelně aktualizujeme podle pohybu ceny kovů na burze a podle pohybu ceny měnového páru CZK/EUR. Aktuální ceny najdete na www.zlataky.cz nebo pod QR kódem produktu.

Tato nabídka není návrh na uzavření kupní smlouvy dle zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, v platném znění. | Jsme pod dohledem Puncovního úřadu pod reg. č. 13522. | Jsme smluvní partner ČNB a mnoha světových mincoven. | Vyhrazujeme si právo na tiskové chyby.

Zákaznická linka:
+420 232 003 050

www.zlataky.cz

PRAHA – OC Sykora – Českomoravská 183/27
BRNO – Náměstí Zelný trh 21
OSTRAVA – Tyršova 1250/6
BRATISLAVA – OC City Gate – Gorkého 17
LIBEREC – Hodkovičká 109

po–pá 9.00–17.00
po–pá 9.00–17.00
po–pá 9.00–17.00
po–pá 9.00–17.00
po–pá 8.00–15.30